

Budova ČNB se vrací do původní podoby. Na průčelí jsou zpět emblémy, které odstranili nacisté

21.9.2023 - | Česká národní banka

„Živnostenská banka stála pevně při vzniku Československé republiky a československé měny a stejně tak i u kořenů tehdejší hospodářské prosperity republiky. Věřím, že právě to, že se na budovu dnes její iniciály vrátí, nás symbolicky přiblíží hodnotám, za nimiž instituce, která si ji postavila, vždy pevně stála,“ řekl guvernér ČNB Aleš Michl. Dnešní budovu centrální banky nechala postavit Živnostenská banka v letech 1935 až 1942 podle návrhu architekta Františka Roitha. Návrhy původně neobsahovaly zdobné prvky.

Tehdejší vedení banky vyslovalo ve finální fázi dostavby budovy požadavek na úpravu fasády, která se i Františku Roithovi zdála příliš strohá. Proto následně navrhl úpravu oken ve druhém patře, která změnil na francouzská s balkony, a doplnil okenní mříže v přízemí o dekorativní prvek, ve zlaté barvě provedené iniciály ŽB. Po obsazení českých zemí nacistickým Německem se Živnostenská banka musela podřídit okupantům. Změnila svůj název, který doplnila o německý překlad (Gewerbebank), a nuceně se zapojila do financování válečné ekonomiky. V souvislosti s vývojem na frontě okupační moc nařídila likvidaci dekorativních prvků budov, které se měly roztavit a použít pro válečné účely.

V roce 1943 proto musely z okenních mříží zmizet také iniciály ŽB. Po osvobození, a zejména po roce 1950, kdy vznikla Státní banka československá, se záměrně přestalo mluvit o významu českého a československého bankovníctví při emancipaci českého národa a postupně se vytratilo povědomí o Živnostenské bance jako staviteli monumentální budovy na křižovatce u Prašné brány. Stejně tak se zapomnělo na dekorativní prvek v podobě iniciál na jejích mřížích, a proto se nepřistoupilo k jejich obnově při rekonstrukci budovy v letech 1997 až 2000. Objevit se je podařilo až v souvislosti s přípravou publikace o budově ČNB, kdy archiváři centrální banky důkladně prozkoumali historické dokumenty. „Instalace bronzových iniciál Živnostenské banky navrátí budovu dnešní centrální banky do podoby krátce po její dostavbě a zároveň se tím obnoví jeden z jejích významných původních dekorativních prvků, který z ní byl ve 40. letech minulého století odstraněn z rozhodnutí nacistické okupační správy,“ uvedl hlavní archivář ČNB Jakub Kunert.

Petra Krmelová ředitelka odboru komunikace a mluvčí ČNB Poznámky pro novináře: Česká národní banka je ústřední bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem. Cílem ČNB je péče o cenovou a finanční stabilitu. ČNB určuje měnovou politiku, vydává bankovky a mince, řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank, vykonává dohled nad bankovním sektorem, kapitálovým trhem, pojišťovnictvím, penzijním připojištěním, družstevními záložnami, institucemi elektronických peněz a nebankovními poskytovateli spotřebitelských úvěrů. Věnuje se také ochraně spotřebitele a devizovému dohledu. ČNB sídlí v Praze, Plzni, Hradci Králové, Brně, Ostravě, Českých Budějovicích a Ústí nad Labem.

[https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Budova-CNB-se-vraci-do-puvodni-podoby.-Na-pruceli-
jsou-zpet-emblemy-ktere-odstranili-nacisté](https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Budova-CNB-se-vraci-do-puvodni-podoby.-Na-pruceli-jsou-zpet-emblemy-ktere-odstranili-nacisté)